

"ก๊วย่าย ทำงานยาก"

By พิณณ

เรื่องราวที่น่าสนใจเกิดขึ้น ในประเด็นการทำงานพิเศษระหว่างเรียน และการกู้ กยศ.

การสำรวจข้อมูลความคิดเห็นโดยใช้แบบสอบถามกับนักศึกษา Freshy ชั้นปีที่1 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำปาง 396 คน พบประเด็นที่น่าสนใจคือ ในระหว่างเรียนทำงานพิเศษด้วยหรือไม่ คำตอบคือ ทำ 21.6% ไม่ทำ 78.4% แต่นักเรียนกลับใช้วิธีกู้ กยศ. โดยมีความต้องการกู้ยืม 56.2% และไม่กู้ 43.8% จากข้อมูลการสำรวจนี้พบข้อสังเกตหลัก นั่นคือ

- ความขัดแย้งในพฤติกรรมทางการเงิน นักศึกษาส่วนใหญ่ (78.4%) เลือกไม่ทำงานพิเศษ แต่กลับมีความต้องการกู้ยืม กยศ. สูงถึง 56.2% สิ่งนี้อาจสะท้อนถึงทัศนคติที่มองว่าการกู้ยืมเป็นทางเลือกที่ง่ายกว่าการสร้างรายได้ หรืออาจมีปัจจัยโครงสร้างที่ซับซ้อนกว่า
- ช่องว่างระหว่างความจำเป็นและความต้องการ ตัวเลข 56.2% ที่ต้องการกู้ยืมอาจไม่ได้สะท้อนความจำเป็นทางเศรษฐกิจจริง แต่อาจเป็นความต้องการเพื่อรักษาระดับการครองชีพหรือลดภาระครอบครัว

การวิเคราะห์ข้อมูล

1) ภาพรวมพฤติกรรมทางการเงิน

ข้อมูลจากการสำรวจแสดงให้เห็นความขัดแย้งที่น่าสนใจ:

- นักศึกษาที่ไม่ทำงานพิเศษ: 78.4% (310 คน)
- นักศึกษาที่ต้องการกู้ยืม กยศ.: 56.2% (223 คน)

สิ่งที่น่าสังเกตคือ หากคิดกันง่ายๆ นักศึกษาที่ไม่ทำงานแต่ต้องการกู้ยืมควรมีสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน แต่ข้อมูลแสดงว่า มีนักศึกษาจำนวนหนึ่งที่ทำงานแต่ยังต้องการกู้ยืม หรือไม่ทำงานแต่ไม่ต้องการกู้ยืม

2) การวิเคราะห์เชิงคุณภาพ

กลุ่มที่ 1: ไม่ทำงาน + ต้องการกู้ยืม (สัดส่วนประมาณ 45-50%) กลุ่มนี้เป็นกลุ่มหลักที่จะถก อาจมีลักษณะมาจากครอบครัวที่มีรายได้ปานกลางถึงต่ำ หรือมีทัศนคติว่าการเรียนควรเป็นหน้าที่หลัก มองว่าการกู้ยืมเป็นสิทธิ

กลุ่มที่ 2: ทำงาน + ต้องการกู้ยืม (สัดส่วนประมาณ 6-11%) กลุ่มนี้น่าสนใจ เพราะแสดงว่ารายได้จากงานพิเศษไม่เพียงพอ หรือต้องการเงินทุนเพิ่มเติม

กลุ่มที่ 3: ไม่ทำงาน + ไม่ต้องการกู้ยืม (สัดส่วนประมาณ 28-33%) กลุ่มนี้อาจมาจากครอบครัวที่มีฐานะดี หรือมีการวางแผนการเงินที่ดี

จาก3กลุ่มนี้ จะเห็นว่า “ไม่ทำงาน” ก็ยังเป็น นศ ส่วนใหญ่อยู่ดี

ลองนึกภาพ นักศึกษาที่ไม่ทำงานพิเศษ = 78.4% (เกือบ 8 ใน 10 คน!) นักศึกษาที่อยากกู้ กยศ. = 56.2% (มากกว่าครึ่ง!) **เดี๋ยวก่อน เอาดีๆ!! ... เงินไม่พอใช้ ไม่ทำงานพิเศษ ใช้การกู้เงินแทน?**

ทำไมถึงเป็นแบบนี้? มาดูเหตุผลที่พี่พอจะนึกได้

1. "เดี๋ยวก้อยคิด" - ปัญหาการคิดระยะสั้น: รู้มั๊ย สมอคนเราชอบคิดแบบ "เอาแต่วันนี้ให้สบาย" มากกว่า "คิดถึงพรุ่งนี้"

การกู้เงิน = ได้เงินใช้ทันที ✨

การทำงาน = เหนื่อยตอนนี้ 😓

แม้ว่าการกู้เงินจะต้องคืนทีหลัง แต่นั่นมันเรื่องของอนาคต! อนาคตยังไกล ใครจะไปคิด... (จริงป่าว?) หากพี่จะพูดให้ดูเหมือนเรียนมา มันคือแนวความคิด **Present Bias** และการ**ไม่สอดคล้องของเวลา** กล่าวคือ คนมักให้ค่าน้ำหนักกับความสุขในปัจจุบันมากเกินไปจนมองข้ามประโยชน์ของการมีเงินใช้ในปัจจุบันมากกว่าความกังวลเรื่องหนี้สินในอนาคต (O'Donoghue & Rabin, 1999)

2. "ใครเขาก็กู้กัน" - เพราะมันเป็นเรื่องปกติแล้ว: ปัจจุบันการกู้เงินไม่ใช่เรื่องแปลกอีกแล้ว เพื่อนกู้ พี่กู้ น้องก็กู้ เลยกลายเป็นว่า "ถ้าไม่กู้ก็แปลก" บวกกับการโฆษณาที่ล่อลวงเข้าหุบ่่อยๆ "กู้ง่าย อนุมัติไว" ทำให้รู้สึกว่าการกู้เงินเป็นเรื่องธรรมดา สิ่งนี้เป็นการเรียนรู้จากสังคม ตามทฤษฎี Social Learning และการเลียนแบบพฤติกรรม Bandura (1977) เสนอว่า พฤติกรรมมนุษย์เกิดจากการเรียนรู้ทางสังคม วัฒนธรรมการบริโภคสินค้าที่แพร่หลายในสังคมไทย ประจวบกับการส่งเสริมจากสถาบันการเงิน อาจส่งผลให้นักศึกษามองการกู้ยืมเป็น "ปกติวิสัย" มากกว่าการสร้างรายได้ด้วยตนเอง

3. "เรียนสำคัญกว่า" - ความเชื่อเรื่องลำดับความสำคัญ นักศึกษาหลายคนคิดว่า:

- เวลาควรเอาไปเรียนให้ได้เกรดดี
- เกรดดี = งานดี = เงินเดือนสูง
- ถ้าไปทำงานแล้วเกรดตก จะไม่คุ้ม

ฟังดูสมเหตุสมผลดี แต่ลืมคิดว่าการทำงานก็สอนเรื่องสำคัญๆ ที่ห้องเรียนไม่มี "เรียนสำคัญกว่า" จึงออกแนว Cognitive Bias และการประเมินความเสี่ยง นักศึกษาอาจตกอยู่ใน Optimism Bias โดยเชื่อว่าจะหางานที่ดีได้หลังจบการศึกษา และสามารถชำระหนี้ได้อย่างง่ายดาย แต่การศึกษาของ Kahneman และ Tversky (1979) เกี่ยวกับ Prospect Theory ทฤษฎีกล่าวไว้ว่า: “ผู้คนตัดสินใจโดยพิจารณาจากมูลค่าที่อาจได้รับหรือสูญเสีย

มากกว่าผลลัพธ์สุดท้าย ชี้ให้เห็นว่า คนมีแนวโน้มหลีกเลี่ยงความสูญเสียในปัจจุบัน เช่นเสียเวลาและความพยายามในการทำงาน แม้จะเสี่ยงต่อการสูญเสียที่ใหญ่กว่าในอนาคต นั่นคือ ภาระหนี้สิน นอกจากนี้ ความเปลี่ยนแปลงของค่านิยมต่อการทำงาน งานวิจัยของสำนักงานสถิติแห่งชาติแสดงให้เห็นว่า คนไทยรุ่นใหม่มีทัศนคติต่อการทำงานที่แตกต่างจากรุ่นเก่า โดยให้ความสำคัญกับ work-life balance และคุณภาพชีวิตมากขึ้น นี่เองในมุมมองนักศึกษาอาจเห็นว่าการทำงานพิเศษจะกระทบต่อคุณภาพการเรียนและชีวิตส่วนตัว

อย่าเพิ่งบ่น!! ลองนั่งในใจนักศึกษา การหางานพิเศษอาจได้รู้คำตอบเหล่านี้

"หางานยาก เงินก็น้อย" – ปัญหาของตลาดงาน ซึ่งเรารู้ว่าก็จริงที่งาน part time สำหรับนักศึกษา:

- ค่าแรงต่ำ
- งานหลายๆ มักจะเหนื่อย (เสิร์ฟ, ล้างจาน, แคชเชียร์)
- เวลาไม่ยืดหยุ่น ชัดกับตารางเรียน
- ไม่มีประกันสังคม ไม่มีสิทธิประโยชน์

เลยทำให้นักศึกษาคิดว่า "ไม่คุ้มที่จะเสียเวลา" อืม.... มีเหตุผล

แล้วจะเป็นยังไง หากไม่คิดอยากหางานพิเศษทำ?

ปัญหาส่วนตัว 🙄

1. หนี้สินตามติด : จบปริญญาตรีแล้วเป็นหนี้เป็นแสน เงินเดือนขั้นต้น 15,000-25,000 บาท ต้องผ่อน กยศ. เดือนละ 3,000-5,000 บาท เหลือเงินใช้จ่ายน้อย ชีวิตเครียด (จน เครียด กินเหล้า?)
2. ขาดทักษะชีวิต: ไม่เคยจัดการเงินจริงจัง ไม่รู้ว่าการทำงานหนักแค่ไหน ขาดความรับผิดชอบ เพราะไม่เคยต้องแบกภาระ ไม่มีประสบการณ์การทำงาน เวลาสมัครงานจริงก็เสียเปรียบนะเออ
3. ซ็อกความเป็นจริง: คิดว่าจบมาแล้วจะได้งานดีทันที แต่ความเป็นจริงคือต้องสู้ต่อ แข่งขันกับคนที่มีประสบการณ์ เงินเดือนไม่เป็นไปตามที่คิด (เพลงกุหลาบ ดั่งในหัว)

ปัญหาระดับสังคม 🌐

- ระบบ กยศ. เสี่ยงล้มเหลว ถ้าคนไม่คืนเงินเยอะๆ รัฐก็ไม่มีเงินให้คนรุ่นหลังกู้ สุดท้ายคนจริงๆ ที่ขาดแคลนอาจไม่ได้กู้
- ตลาดแรงงานเปลี่ยน เมื่อบัณฑิตใหม่ขาดประสบการณ์ ทำให้เริ่มงานแบบมีอาชีพไม่ได้ทันที นายจ้างต้องฝึกใหม่ทั้งหมด (กรณีนายจ้างทนได้) เสียเวลาและเงิน ประสิทธิภาพการทำงานลดลง

แล้วจะแก้ไขยังไง? อันนี้เราคิดเองแบบง่ายๆ

ฝั่งรัฐบาล

สร้างงานดีๆ ให้นักศึกษา: ร่วมมือกับบริษัทสร้างงานที่เกี่ยวข้องกับสาขาที่เรียน บริหารจัดการงานที่ยืดหยุ่นเรื่องเวลา และให้ค่าแรงที่เป็นธรรม

ฝั่งมหาวิทยาลัย

เปลี่ยนการสอน: เน้นทักษะจริงมากขึ้น สอดแทรกการจัดการเงินในรายวิชา สอนให้รู้จักคุณค่าของการทำงาน

ฝั่งสังคมและครอบครัว

เปลี่ยนความคิด : ทำให้การทำงานระหว่างเรียนเป็นเรื่องปกติ ไม่ตีตราว่าเป็นเด็กจนอันนี้สำคัญเพราะวัยรุ่นใส่ใจกับภาพลักษณ์ รวมไปถึง Inspiration เล่าเรื่องราวคนสำเร็จที่เคยทำงานตอนเรียน

พ่อแม่ควรสนับสนุน : อย่าคิดว่าลูกทำงานแล้วจะเรียนไม่ดี สอนลูกเรื่องการใช้เงิน ให้ลูกรับผิดชอบค่าใช้จ่ายบางส่วน

สรุป: เรื่องนี้เกี่ยวกับเราทุกคน

เรื่อง "ก๊วย ยาก ทำงานยาก" ไม่ใช่แค่ปัญหาของนักศึกษาคนเดียว แต่เป็นเรื่องของสังคม ซึ่งประกอบไปด้วยนักศึกษา ต้องเข้าใจว่าการกู้เงินไม่ใช่ทางออกเดียว การทำงานให้ประสบการณ์ที่มีค่ามากกว่าเงิน

ผู้ประกอบการ ควรสนับสนุนลูกให้ลองทำงาน ไม่ใช่กีดขวางเพราะกลัวเกรดตก

สังคม ต้องสร้างโอกาสงานที่ดีให้นักศึกษา และไม่ตีตราว่าการทำงานระหว่างเรียนเป็นเรื่องแปลก

สุดท้ายแล้ว เป้าหมายของเราคือให้คนรุ่นใหม่มีความพร้อมสำหรับโลกการทำงาน มีความรับผิดชอบ และมีทักษะชีวิตที่ดี ไม่ใช่แค่จบมาแล้วเป็นหนี้เป็นสิน โดยไม่รู้จะทำอะไร การเปลี่ยนแปลงต้องเริ่มจากทุกคน ตัวเรา ครอบครัว และสังคม มาร่วมมือกันสร้างอนาคตที่ดีกว่านี้ให้เด็กไทย! TH

P.S. ถ้าเป็นนักศึกษาที่อ่านถึงตรงนี้ พี่ผมแนะนำให้ลองคิดว่าตัวเองอยู่กลุ่มไหน และอยากเปลี่ยนแปลงตัวเองยังไงบ้าง การเริ่มต้นไม่เคยสายเกินไป ครับ !